

Dues inscripcions republicanes

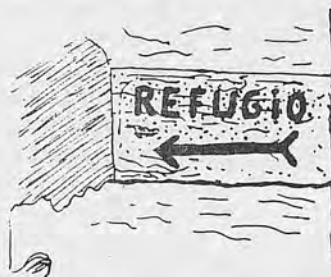
Joan R. Corts i Salvat

Després de cinc decennis encara es conserven a Riudoms inscripcions dels anys trenta. Diem encara a causa dels materials, bastant poc durables, en què se suporten o bé s'han escrit, malgrat això no es pot descartar que n'hi hagi més però de moment només n'hem localitzat dues. Però passem ara a llur descripció i comentari.

La primera es troba al carrer Muralla de la Font Nova, a la façana de la casa que té el número 40, la qual actualment és utilitzada com a fusteria. La inscripció està situada a 1,10 ms. respecte del terra de la vorera, entre la porta gran i la petita. Es tracta d'un rectangle de 75 cm. per 37, on dins d'aquest i sobre un fons blanc d'estuc o de guix s'hi estampà de color vermell la llegenda: «Voteu l'esquerre per dignitat del poble». Ens hem decidit a datar aquesta inscripció de caire electoralista cap al febrer de l'any 1936 (data de les darreres eleccions democràtiques celebrades abans de la conflagració bèl·lica), principalment per dos motius: l'un pel contingut en si mateix de la crida al vot, tenint en compte que s'acabava de viure el bienni negre de 1934-35 i l'altre perquè hi ha cartells d'aquest període mab lemes similars⁽¹⁾. L'estat de conservació no és gaire bo, sobretot està danyada la superfície triangular que a la il·lustració hem marcat amb punts. Té la particularitat que a simple vista es resisteix a ésser detectada. Val a dir que s'hi pot observar un error lingüístic ja que la paraula «esquerre» hauria d'acabar en «a».

La segona és una indicació de la direcció dels refugis públics (a la inscripció «Refugio») que es van construir a la plaça Major de la Vila a mitjans de 1938, els quals van veure la llum durant el remodelatge de la plaça el 1977. Precisament una de les reproduccions gràfiques de l'època que incloïm és

una multa, —i se'n van tramitar moltes— per no contribuir personalment a llur construcció. Aquesta inscripció, feta amb algun tipus de pintura blava sobre un carrer que fa cantonada i uneix la travessia de la Font i el carrer Davall o del Beat Bonaventura a l'alçada del número 25, està emplaçada a 1,70 ms. de terra i el requadre on es troba inserida medeix 30 per 15 cm. Tot el que portem dit fa que es pugui datar a l'any 1938. La inscripció està bastant esborrada ja, per bé que encara és possible de llegir-la.

J.-R. C. i S.

NOTA:

- (1) Catàleg de l'exposició: «Catalunya durant la IIa República», realitzada en motiu del Col·loqui internacional sobre la II^a República espanyola, celebrat a Tarragona del 7 al 10 d'abril de 1981, organitzat pel Departament d'Història Contemporània de la Facultat de Filosofia i Lletres. Es veu clar el paral·lelisme amb els cartells 12.40 i 12.41 titulats: «Vota Front d'Esquerres» i «Vota les esquerres» de la pàgina 39 de l'esmentat catàleg.